

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
СУМСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ ПЕДАГОГІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
імені А.С.МАКАРЕНКА

ЗАТВЕРДЖЕНО

наказом СумДПУ імені А.С.Макаренка

№ 576 від 26 грудня 2017 року

Ректор

Ю.О. Лянной

ПОЛОЖЕННЯ
ПРО ЗАСТОСУВАННЯ ЕЛЕМЕНТІВ ДИСТАНЦІЙНОГО
НАВЧАННЯ
У СУМСЬКОМУ ДЕРЖАВНОМУ ПЕДАГОГІЧНОМУ
УНІВЕРСИТЕТІ імені А.С. МАКАРЕНКА

УХВАЛЕНО

рішенням вченої ради університету
26 грудня 2017 року протокол № 6

Загальні положення

1.1 Положення про застосування елементів дистанційного навчання у Сумському державному педагогічному університеті імені А.С. Макаренка (далі – Положення) є нормативним документом, що регламентує основні засади організації навчального процесу з використанням елементів і технологій дистанційного навчання.

1.2 Дане Положення розроблене відповідно до:

- Конституції України (ст. 41, 54);
- Закону України «Про освіту»;
- Закону України «Про вищу освіту»;
- Закону України «Про Національну програму інформатизації»;
- «Концепції розвитку дистанційної освіти в Україні», затвердженої Наказом Міністра освіти і науки України;
- «Положення про дистанційне навчання», затвердженого Наказом Міністерством освіти та науки України;
- Тимчасове положення «Про організацію освітнього процесу у Сумському державному педагогічному університеті імені А.С. Макаренка»;
- «Положення про планування та облік науково-педагогічної діяльності професорсько-викладацького складу СумДПУ імені А.С. Макаренка»;
- «Положення про Лабораторію дистанційного навчання Сумського державного педагогічного університету імені А.С. Макаренка» та інших нормативно-правових актів щодо дистанційної освіти в Україні.

1.3 Під дистанційним навчанням (далі – ДН) розуміється індивідуалізований процес набуття знань, практичних умінь, навичок і способів пізнавальної діяльності, який відбувається за опосередкованої взаємодії віддалених один від одного учасників навчального процесу у спеціалізованому веб-середовищі, яке функціонує на базі сучасних психолого-педагогічних та інформаційно-комунікаційних технологій.

1.4 У даному Положенні терміни і поняття вживаються у таких значеннях:

- *технології дистанційного навчання* – комплекс освітніх технологій, включаючи психолого-педагогічні та інформаційно-комунікаційні, що надають можливість реалізувати процес ДН в університеті:

- *інформаційно-комунікаційні технології дистанційного навчання* – технології створення, накопичення, зберігання та доступу до веб-ресурсів (електронних ресурсів) навчальних дисциплін, а також забезпечення організації і супроводу навчального процесу за допомогою спеціалізованого програмного забезпечення та засобів інформаційно-комунікаційного зв'язку, у тому числі Інтернету;
- *психолого-педагогічні технології дистанційного навчання* – система засобів, прийомів, кроків, послідовне здійснення яких забезпечує виконання завдань навчання, виховання і розвитку особистості;

- *веб-середовище дистанційного навчання* – системно організована сукупність веб-ресурсів навчальних дисциплін, програмного забезпечення управління веб-ресурсами, засобів взаємодії суб'єктів дистанційного навчання та управління ДН;

- *система управління дистанційним навчанням* – програмне забезпечення, призначене для організації навчального процесу та контролю за навчанням через Інтернет та/або локальну мережу;

- *система управління веб-ресурсами навчальних дисциплін* – програмне забезпечення для створення, збереження, накопичення та передачі веб-ресурсів або їх окремих елементів, а також для забезпечення авторизованого доступу суб'єктів ДН до цих веб-ресурсів;

- *веб-ресурс навчальної дисципліни (дистанційний курс)* – систематизоване зібрання інформації та засобів навчально-методичного характеру, необхідних для засвоєння навчальних дисциплін, яке доступне через Інтернет (локальну мережу) за допомогою веб-браузера та/або інших доступних користувачеві програмних засобів;

- *елемент дистанційного навчання* – окремий, цілісний, спеціалізований компонент веб-ресурсу навчальної дисципліни, що виконує організаційні,

інформаційно-комунікативні, навчально-методичні функції начального процесу в Університеті.

- *суб'єкти дистанційного навчання* – особи, які навчаються (студент), та особи, які забезпечують навчальний процес з елементами дистанційної освіти (педагогічні та науково-педагогічні працівники, фахівці). Взаємодія всіх учасників може відбуватися в синхронному (одночасному) та асинхронному (взаємодія з затримкою в часі) режимах;

- *автор курсу* – викладач, який розробляє, редагує та супроводжує навчання в дистанційному курсі, перевіряє та оцінює роботу студентів; відповідає за якість і зміст курсу;

- *викладач-асистент (тьютор)* – викладач, який проводить навчальну роботу у дистанційній формі, консультує студентів, має право перевіряти та оцінювати їх роботу, але не може редагувати курс та його зміст; призначається рішенням відповідної кафедри або спільним рішенням кафедр, якщо навчальне навантаження з дисципліни закріплене за кількома кафедрами.

II Мета, завдання, напрями впровадження елементів дистанційного навчання

2.1 Метою застосування елементів дистанційного навчання у Сумському державному педагогічному університеті імені А.С. Макаренка (далі – Університет) є надання освітніх послуг шляхом використання технологій дистанційного навчання, що реалізують навчальні цілі за посередництвом спеціального веб-середовища для підготовки фахівців за всіма формами та ступенями вищої освіти.

2.2 Завданням використання елементів дистанційного навчання в Університеті є забезпечення громадянам можливості реалізації конституційного права на здобуття освіти, незалежно від роду та характеру занять, стану здоров'я, місця проживання.

2.3 Основними напрями використання елементів дистанційного навчання в Університеті є:

- оптимізація використання аудиторного фонду та навчального часу студента;
- проведення навчальних занять в дистанційній формі під час змін Графіку навчального процесу (за технологічної потреби) з метою подальшого дотримання тижневого навантаження;
- підвищення якості та ефективності навчання шляхом надання постійного (24/7) доступу до навчальних матеріалів, розміщених у веб-середовищі, що забезпечує гнучкість та мобільність навчального процесу для очної (поєднання аудиторних занять з веб-ресурсами) та заочної (дистанційне міжсесійне навчання) форм навчання;
- забезпечення індивідуалізації навчання відповідно до потреб, особливостей і можливостей студентів;
- здійснення контролю якості освіти (поточний і семестровий контроль знань);

2.4 Технології дистанційного навчання можуть використовуватись в Університеті при проведенні підготовчих курсів до зовнішнього незалежного оцінювання для абітурієнтів, підвищенні кваліфікації науково-педагогічних працівників та наданні додаткових освітніх послуг.

III Особливості впровадження елементів дистанційного навчання

3.1 Застосування елементів дистанційного навчання передбачається за всіма формами навчання, освітніми і науково-освітніми рівнями.

3.2 Кожна кафедра визначає дисципліни (не менше 10 % дисциплін, закріплених за кафедрою) та їх зміст, де використовуються елементи дистанційного навчання.

3.3 Для кожної навчальної дисципліни може бути переведено в дистанційний формат не менше 20 % від загального обсягу дисципліни денної форми навчання.

3.4 Викладання дисциплін навчального плану з циклу фахової підготовки для малокомплектних груп забезпечується веб-ресурсами, в обсязі встановленому кафедрами (повний дистанційний курс або його елементи).

3.5 Проведення дистанційних занять здійснюється за «Графіком проведення дистанційних занять з дисципліни», який складається щомісячно відповідно до Розкладу навчальних занять за погодженням з Навчальним відділом, Відділом аспірантури, докторантури і профільним проректором з науково-педагогічної роботи (для третього науково-освітнього рівня), Лабораторією ДН Університету.

3.6 Інформація про кількість виконаних дистанційних годин зазначається викладачем у щомісячному таблиці та в звіті кафедри про виконання навчального навантаження, перевіряється Навчальним відділом і Лабораторією ДН.

3.7 Робочий час, відведений науково-педагогічному працівнику на розробку та супровід веб-ресурсу навчальної дисципліни, розраховується відповідно до «Положення про планування та облік науково-педагогічної діяльності професорсько-викладацького складу СумДПУ імені А.С.Макаренка» та вноситься до розділу «Методична робота».

IV Особливості організації навчального процесу із застосуванням елементів дистанційного навчання

4.1 В Університеті при організації навчального процесу за всіма формами навчання елементи дистанційного навчання можуть використовуватись для проведення навчальних занять, методичного та дидактичного забезпечення самостійної роботи студентів, контрольних заходів.

4.2 Основними видами навчальних занять, для яких можуть бути запроваджені елементи дистанційного навчання, є: лекція, семінарське заняття, практичне заняття, підготовка до лабораторного заняття, консультації. Кількість годин, відведених на дистанційне вивчення, зазначається у Робочій програмі навчальної дисципліни, а змістове наповнення має відповідати Навчально-методичному комплексу дисципліни.

4.3 Лекція, семінарське заняття, практичне заняття, поточна консультація, консультація до заліку або іспиту при дистанційному навчанні проводяться зі

студентами в асинхронному або синхронному (онлайн-навчання) режимах шляхом передачі графічної та текстової інформації.

4.4 Виконання завдань, контрольні заходи (тестування) оцінюються викладачем у веб-середовищі, а їх результати відкриваються для ознайомлення студентам. Бали, отримані за виконання дистанційних завдань є рівнозначними балам аудиторних занять, додаються до загальної кількості балів і враховуються при оцінці загальної успішності студента з дисципліни.

4.5 Консультації в дистанційному навчанні – це елемент навчального процесу, завдяки якому студенти дистанційно отримують відповіді від викладача (тьютора) на проблемні запитання, пояснення теоретичних положень або аспектів їх практичного застосування, своєчасно та згідно з Графіком проведення дистанційних занять.

4.6 Контрольні заходи включають проміжний контроль (до теоретичного матеріалу, блоку самостійної роботи тощо) та підсумковий контроль знань та умінь, набутих студентом у процесі дистанційного вивчення дисципліни.

V. Керівництво системою дистанційного навчання.

Відповідальність сторін

5.1 Загальне управління системою дистанційного навчання Університету здійснює ректор, забезпечуючи:

- проведення заходів щодо реалізації ДН при підготовки фахівців за всіма формами та ступенями вищої освіти;
- матеріально-технічну підтримку системи ДН.

5.2 Оперативне управління здійснює проректор з науково-педагогічної роботи, до функціональних обов'язків якого входять питання впровадження та розвитку ДН в Університеті, забезпечуючи належний науково-методичний супровід ДН та здійснюючи контроль ефективності впровадження технологій ДН в Університеті.

5.3 Відповідальними за змістовне наповнення та збереження матеріалів веб-ресурсу є науково-педагогічний працівник (викладач), який здійснює викладання дисципліни, завідувач кафедри та гарант освітньої програми.

5.4 Контроль відповідності елементів веб-ресурсу вимогам LMS Moodle та його функціонування, консультаційно-методичний супровід викладачів-тьюторів покладений на фахівців Лабораторії ДН.

5.5 Відповідальним за функціонування LMS Moodle (стабільна робота серверу Університету, системно-технічний та програмний супровід) є фахівець Інформаційно-обчислювального центру, до посадових обов'язків якого входять питання дистанційної освіти.

VI ПРИКІНЦЕВІ ПОЛОЖЕННЯ

6.1 Положення набирає чинності з моменту його затвердження Вченою радою університету та вводиться в дію наказом ректора Університету.

6.2 Дане Положення вводиться в дію з 01 вересня 2018 р.

6.3 Відповідальність за виконання цього Положення несуть всі учасники дистанційного навчання в Університеті відповідно до обов'язків, визначених цим Положенням.